

Upprättad:
2020-10-23

Handläggare: Christina Almqvist
Tele: 0522 69 58 85
Mail: christina.almqvist@uddevalla.se

Plan mot kränkande behandling inklusive dokumentation av arbetet för att motverka diskriminering

Gäller 2020 RO 5

Utöver detta dokument sker löpande dokumentation av enhetens arbete för att motverka diskriminering.

Plan mot kränkande behandling inklusive dokumentation av arbetet för att motverka diskriminering.....	1
1. Inledning.....	4
2. Värdegrund.....	4
2.1 Beskrivning av verksamhetens värdegrund:	4
3. Beskrivning av verksamheten och dess enheters specifika förutsättningar för likabehandlingsarbetet och arbetet mot diskriminering.....	5
3.1 Så här beskrivs enhetens olika verksamheter	5
4. Beskrivning av hur framtagande, samverkan, spridning, utvärdering m.m. av plan mot kränkande behandling samt dokumentationen av arbetet mot diskriminering sker.....	5
4.1 Tidsplan – beskrivning av åtgärder under året.....	5
4.2 Beskrivning av barnens/elevernas medverkan vid upprättande av planen och dokumentationen av arbetet mot diskriminering.....	6
4.3 Beskrivning av personalens medverkan vid upprättande av planen och dokumentationen av arbetet mot diskriminering	6
4.4 Åtgärder för att planen och dokumentationen av arbetet mot diskriminering ska bli känd i verksamheten (barn/elever/personal/vikarier/VFU-studenter m.m.).....	6
4.5 Åtgärder för att planen och dokumentationen av arbetet mot diskriminering ska bli känd hos vårdnadshavare	Fel! Bokmärket är inte definierat.
4.6 Beskrivning av hur uppföljning, utvärdering, dokumentation och sammanställning av enhetens arbete i enlighet med planen och dokumentationen av arbetet mot diskriminering sker.....	6
5. Förebyggande och främjande åtgärder – vad innebär det?	6
5.1 Att förebygga risken för kränkningar, diskriminering och trakasserier och främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter samt att arbeta främjande – så här arbetar verksamheten övergripande	7
5.1.1 Så här medverkar barn/elever/personal i det förebyggande och främjande arbetet:	7
5.2 Undersöka risker - kartläggning.....	7
5.2.1 Vid kartläggningen/undersökningen av verksamheten har följande framkommit:.....	7
5.3 Verksamhetens analys utifrån kartläggningen/undersökningen.....	7
5.4 Åtgärder (diskriminering och trakasserier) och mål (kränkningar).....	8
5.5. Utvärdera och följa upp.....	8
5.6 Åtgärder för att motverka trakasserier och sexuella trakasserier (diskrimineringslagen)	8
5.7 Åtgärder/aktiviteter för att motverka kränkande behandling (6 kap skollagen)	Fel!
Bokmärket är inte definierat.	
5.7.1 Utvärdering av FÖREGÅENDE LÄSÅRS mål och åtgärder/aktiviteter	20
5.7.2 Mål och åtgärder/aktiviteter INNEVARANDE läsår	22
6. Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.....	30
6.1 Förhållningssätt.....	30
6.2 Syfte	30
6.3 Vad menas med trakasserier och sexuella trakasserier?	31
6.4 Förebyggande åtgärder	31
6.5 Ansvar	31
7. Upptäcka, anmäla, utreda, vidta åtgärder och följa upp	32
7.1 Dessa rutiner har enheten för att upptäcka kränkningar, diskriminering och trakasserier... OBS!! Följande utgångspunkt gäller alltid: Fel! Bokmärket är inte definierat. OBS!! Följande utgångspunkt gäller alltid: Fel! Bokmärket är inte definierat.	32
7.2 Dessa rutiner har enheten för att anmäla.....	33
7.2.1 Vad gör jag som barn/elev om jag upplever/upptäcker diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och vill anmäla det?	33

7.2.2	Vad gör jag som barn, elev, förälder eller anhörig om jag upplever/upptäcker diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och vill anmäla det?.....	33
7.2.3	Så här anmäler personalen kränkning/diskriminering till rektor/förskolechef	33
7.2.4	Så här anmäler rektor/förskolechef utredning om kränkning/diskriminering till huvudmannen.....	33
7.3	Dessa rutiner har verksamheten för att utreda.....	34
7.4	Åtgärda och sätta stopp för kränkningarna och trakasserierna (när de inträffat)	34
7.4.1	Så här arbetar enheten med att bedöma vilka åtgärder som behövs:	34
7.4.2	Så här arbetar enheten med dokumentation av åtgärderna:.....	34
7.4.3	Så här arbetar enheten med uppföljning av åtgärderna:	35
7.4.4	Så här arbetar enheten med utvärdering av åtgärderna:.....	35
7.4.5	Så här informeras berörda barn/elever/vårdnadshavare om enhetens åtgärder:	Fel!
	Bokmärket är inte definierat.	
8.	Klagomålshantering samt tillsyn över att bestämmelserna följs.....	35

1. Inledning

6 kapitlet i skollagen har till syfte att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Diskrimineringslagen ska skydda mot att någon missgynnas eller kränks utifrån diskrimineringsgrunderna. **Diskriminering och kränkande behandling är förbjudet.** Förbuden är avsedda att motverka konkreta handlingar i individuella fall. Kränkningar kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling.

Verksamheterna måste bedriva ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter samt att förebygga och förhindra att kränkande behandling sker. Detta arbete dokumenteras i plan mot kränkande behandling.

Utbildningsanordnaren har en skyldighet att jobba med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Med aktiva åtgärder menas ett förebyggande och främjande arbete

Aktiva åtgärder ska verka pådrivande och mana till ökade ansträngningar för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter på en mer generell och strukturell nivå. I diskrimineringslagen finns krav på att utbildningsanordnaren varje år skriftligen ska dokumentera arbete med aktiva åtgärder, åtgärder som vidtas och planeras, ange riktlinjer och rutiner samt redovisa hur samverkansskyldigheten fullgörs.

Om det trots allt inträffar händelser som uppfattas som kränkningar har verksamheterna en skyldighet att utreda och vidta åtgärder för att förhindra att det upprepas.

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. I detta dokument redogörs för hur enheten arbetar både med att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter samt att förebygga och förhindra att trakasserier och kränkande behandling sker.

Detta dokument ska revideras och upprättas varje år. Ansvarig för att detta genomförs är förskolechef/rektor. Arbetet kring att motverka diskriminering ska dessutom dokumenteras löpande.

2. Värdegrund

2.1 Beskrivning av verksamhetens värdegrund:

Värdegrund på VUX

Verksamheten ska utformas på ett sätt som främjar goda relationer och god arbetsmiljö, för såväl elever som personal. Vi visar alla varandra omtanke och hänsyn och skapar på så vis en god stämning.

Alla har rätt att bli behandlade med respekt och värdighet och känna sig trygg och välkommen, vilket är ett tankesätt och inställning som skall präglade VUX verksamhet. Det gäller i det dagliga, såväl som det långsiktiga arbetet på VUX.

Rektorsområdet RO5 har förändrats från att innehålla gymnasial vuxenutbildning och två YH-utbildningar, till att nu bestå av gymnasiala yrkesutbildningar. Uppföljningen under 5.7.1 är därför baserad på tidigare rektorsområde.

Mål

Nolltolerans gäller på VUX mot alla former av trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling. Ett systematiskt arbete för att främja och förebygga arbete mot trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling pågår på Vux. Uppstår eller vi får kännedom om icke acceptabla handlingar och attityder, trots det förebyggande arbetet, är det VUX skyldighet att se till att de upphör. För det arbetet finns väl utarbetade och välkända rutiner.

3. Beskrivning av verksamheten och dess enheters specifika förutsättningar för likabehandlingsarbetet och arbetet mot diskriminering

3.1 Så här beskrivs enhetens olika verksamheter

Rektorsområde 5 på VUX består av gymnasiala yrkesutbildningar inom vård- och omsorg, barn- och fritid, lärarassistent, bygg samt mekaniker. Utbildningarna bygg, mekaniker, vård- och omsorg har en även en variant där eleverna läser integrerad svenska. Totalt studerar ca 300 elever inom RO5. Utbildningarna bedrivs i lokaler på I17, på Karolinen samt via distansundervisning.

4. Beskrivning av hur framtagande, samverkan, spridning, utvärdering m.m. av plan mot kränkande behandling samt dokumentationen av arbetet mot diskriminering sker

4.1 Tidsplan – beskrivning av åtgärder under året

VUX har fattat beslut om att värdegrundsarbetet ska genomsyra alla kurser och utbildningar. I samband med kursstarter i augusti och i januari får alla elever en genomgång av RO5:s plan mot diskriminering och kränkande behandling samt information om skolans rutiner om de själva blir kränkta eller om de upplever att någon annan blir kränkt. I enlighet med Vuxenutbildningens årshjul för arbetet med Hållbar utveckling lyfts värdegrundsfrågor in i samtliga utbildningar där lärare och elever tillsammans jobbar

kontinuerligt med värdegrundsfrågor. Under de gemensamma värdegrundsperioderna är det bestämt att ett rektorsområde i taget skall erbjuda en aktivitet på tema där resten av VUX kan involveras på något sätt, tex föreläsning, bildspel eller utställning.

4.2 Beskrivning av elevernas medverkan vid upprättande av planen och dokumentationen av arbetet mot diskriminering

Eleverna är delaktiga genom dialog vid uppföljningen av resultat och åtgärder utifrån elevenkäterna samt vid den efterföljande analysen av planen. Analysen leder sedan till en revidering och att nya mål sätts upp. Vi genomför också elevenkäter, brukarundersökningar, mentorsamtal och dialoggrupper för att inkludera våra elever i arbetet med planen. Genom dessa verktyg kan elevernas tankar och åsikter fångas upp och ett tankeutbyte ske.

4.3 Beskrivning av personalens medverkan vid upprättande av planen och dokumentationen av arbetet mot diskriminering

Arbetslagen är navet kring vilket mycket av verksamhet snurrar och det är där som diskussioner kring upplägg, revideringar och genomförande av planen genomförs. Genom att arbeta med värdegrundsfrågor direkt med eleverna fångar lärarna också upp elevernas tankar och åsikter som sedan blir en del i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Samtal och diskussion förs också på APT samt på K-dagar.

4.4 Åtgärder för att planen och dokumentationen av arbetet mot diskriminering ska bli kända i verksamheten (barn/elever/personal/vikarier/VFU-studenter m.m.)

Planen finns tillgänglig på VUX hemsida och förevisas där för samtliga elever vår och höst. Eleverna informeras i samband med att de startar sin utbildning om planen och skolans rutiner. Det gäller också för ny personal och de VFU-studenter som kommer till R05. Planen diskuteras också på medarbetar- och mentorsamtalen samt finns tillgänglig i Classroom.

4.6 Beskrivning av hur uppföljning, utvärdering, dokumentation och sammanställning av enhetens arbete i enlighet med planen och dokumentationen av arbetet mot diskriminering sker

Uppföljning och utvärdering sker dels vid elevenkäter som görs utifrån diskrimineringsgrunderna samt genom kursutvärderingar och genom utvärderingar av de brukarundersökningar som görs 2ggr/år men också genom klassråd som genomförs 4ggr/år. Två gånger per termin hålls elevrådsmöten där uppföljning och utvärdering sker. Utöver det läser elever och studenter igenom dokumenten, diskuterar och kommer med förslag på ändringar. Varje år i maj utvärderas planen skriftlig inom respektive arbetslag enligt modellen utvärdering, analys och förslag till åtgärder. Utifrån de genomgångarna skapas nya planer för nästkommande år.

5. Förebyggande och främjande åtgärder – vad innebär det?

Förebyggande arbete: Med detta menas ett arbete för att minimera risker för kränkningar, diskriminering och trakasserier och utgår från identifierade riskfaktorer.

Främjande arbete: Med detta menas ett arbete för att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling, lika rättigheter och möjligheter. Arbetet behöver inte utgå från identifierade problem.

Både förebyggande och främjande arbete sker i form av aktiva åtgärder.

5.1 Att förebygga risken för kränkningar, diskriminering och trakasserier och främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter samt att arbeta främjande – så här arbetar verksamheten övergripande.

Vi arbetar med gruppsammanhållning och att skapa ett positivt arbetsklimat där alla skall våga delta. Människovärdet och värdegrund ligger som grund i samtliga ämnen inom många av våra utbildningar och frågorna diskuteras därför kontinuerlig. Inom andra områden arbetar man medvetet med olika typer av gruppkonstellationer, samarbetsövningar, lära känna- och värderingsövningar. I några grupper är en metod att läsa skönlitterära böcker på temat och därefter diskutera dem.

2 ggr/år genomförs brukarundersökning på hela VUX där elevernas känsla av trygghet och studiero mäts inom respektive rektorsområde.

5.1.1 Så här medverkar barn/elever/personal i det förebyggande och främjande arbetet:

Under utbildningstiden skapas dialog kring skolans värdegrund och arbetet mot kränkande behandling kontinuerligt i våra elevgrupper. Där deltar eleverna aktivt. Skolan tar med hjälp av eleverna fram trivsel- och klassregler. Eleverna gör också utvärderingarna samt deltar i klassråd och elevråd. Eleverna tar också eget ansvar när det gäller att interagera med andra i olika bas- och reflektionsgrupper.

Ett årshjul har tagits fram för det främjande och förebyggande arbetet. Varje rektorsområde ansvarar för att planera och genomföra aktiviteter för all personal och alla elever kring vårt värdegrundsarbete.

5.2 Undersöka risker – kartläggning

Vi kartlägger och undersöker risker genom elevenkäter, brukarundersökningar, mentorsamtal och dialoggrupper. Genom dessa verktyg kan elevernas tankar och åsikter fångas upp.

5.2.1 Vid kartläggningen/undersökningen av verksamheten har följande framkommit:

Vid kartläggningen framkom att 95% av eleverna i RO5 känner sig trygga. Vi har inte kunnat identifiera någon särskild plats som ger upphov till otrygghet. Vi ser att de alla flesta är trygga och trivs på sin utbildning.

5.3 Verksamhetens analys utifrån kartläggningen/undersökningen

Anledningen till att så många är trygga och trivs ser vi är ett resultat av arbetet med att skapa ett positivt klimat i elevgrupperna och att gruppindelningarna är viktiga i det förebyggande arbetet. Vidare att det är viktigt att uppmärksamma, dra slutsatser och lärdom av de situationer som skulle kunna förorsaka en eventuell kränkning. Lärarens roll är viktig i att noga följa och stötta de grupprocesser som pågår. Utifrån de 5% procent som uppger att de någon gång känt sig otrygga ser vi att vi behöver jobba med att förbereda eleverna språkligt inför enkäten då svaren tyder på språkförbistringar.

5.4 Åtgärder (diskriminering och trakasserier) och mål (kränkningar)

Vi diskuterar och samtalar i olika forum och på olika sätt med våra elever. Hur det görs och frekvensen varierar beroende på utbildning. Vi har tagit fram gemensamma trivselregler på skolnivå som går igenom med våra elevgrupper och tydliggörs. I många klassrum har vi satt upp dem på väggarna. Vi gör också tillsammans med eleverna lokala trivselregler för elevgruppen.

5.5. Utvärdera och följa upp

Planen och samtliga åtgärder följs upp och analyseras 1ggr år. Utifrån den gjorda analysen sätts nya mål.

5.6 förebyggande och främjande åtgärder för att motverka trakasserier och sexuella trakasserier (diskrimineringslagen) och kränkande behandling (6 Kap skollagen)

Gemensamma insatser för R05

Innehåll/beskrivning av åtgärd	Uppföljning	Utvärdering	Ansvarig	Slutsatser sammanfattande redogörelse
Vi går igenom skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling med alla elevgrupper vid uppstart på höst och vår. Vi visar alla elever planens innehåll, var de hittar planen och hur eleverna anmäler kränkning eller diskriminering	Enkäter utifrån diskrimineringsgrunder Vid individuella samtal	Resultatet av enkäter diskuteras och analyseras i arbetslaget. Eventuella problem fångas upp i samtal med elever och analyseras i arbetslaget.	Rektor och Arbetslag	Vi arbetar för att alla elever på skolan känner till skolans rutiner kring arbetet mot diskriminering och kränkningar. Det blir också tydligt för alla elever att skolan arbetar aktivt mot diskriminering och kränkningar genom att vi pratar om

				detta med alla grupper
Eleverna besvarar elevenkäter om "Trygghet och studiero" och om "Skolans arbete mot diskriminerande och kränkande behandling 2 gånger om året	Resultaten analyseras i arbetslagen Resultaten och åtgärderna återkopplas till eleverna	Åtgärderna utvärderas i arbetslagen samt med eleverna	Rektor och Arbetslag	Arbetet är en ständig pågående process som följs upp med enkäter. Arbetslagen arbetar fram konkreta förbättringsförslag som de sedan implementerar
Individuella kartläggningssamtal hålls med varje elev vid utbildningsstart. Kontinuerligt hålls sedan individuella mentorssamtal med eleverna där trygghet & studiero är en återkommande punkt	Det som lyfts av eleverna i samtalen analyseras i arbetslagen Åtgärder vidtas vid behov	Genom dialog i arbetslaget och med eleverna	Lärare	Genom att sätta fokus på Trygghet och studiero från start visar vi att det är viktigt på Vuxenutbildningen. Genom att kontinuerligt samtala med eleverna om detta uppmuntras elever att berätta om de upplever några problem
De gemensamma trivselreglerna utvecklas tillsammans med eleverna	Tillsammans med elevgrupperna Observation i klassrum	Genom dialog i arbetslag och med elever	Lärare och elever	Gemensamma och genomarbetade regler främjar ett gott klassrumsklimat Genom att lägga till elevernas egna regler till skolans trivselregler skapas ökad förståelse, ett gemensamt ramverk och ett gemensamt förhållningssätt

I det kontinuerliga SKA-arbetet utefter GHU:s årshjul arbetar hela skolan vår och höst med värdegrund i alla elevgrupper	Enkät ger åtgärder för respektive arbetslag Resultaten och åtgärderna återkopplas till eleverna	Åtgärderna utvärderas i arbetslagen samt med eleverna	Lärare och elever	Hela skolans värdegrund lyfts upp och arenor för samtal skapas mellan lärare-elever och mellan elever-elever.
Elevråd hålls med representanter från varje utbildning	Tillsammans med eleverna i de olika klasserna	Elevförslag bearbetas av arbetslagen	Rektor Lärare Elever	Genom elevråd deltar eleverna i skolans demokratiarbete och kan föra fram sina åsikter och idéer om Vuxenutbildningen

Mekaniker

Innehåll/beskrivning av åtgärd	Uppföljning	Utvärdering	Ansvarig	Slutsatser/sammafattande redogörelse
Värdegrundsvecka Vi har tittat på filmer som handlar och värdegrunden samt arbetat i grupper. Visade en PP från gemensamt material. Skriva värdemeningar och värdeord samt värderat dem med blåa markeringar.	Vi har diskuterat svaren från enkäten i stor- och liten grupp men också över MEET.	I den sammanfattande diskussion framkom många bra synpunkter.	Carin, Jonny, Jens & Lasse.	Dokumentet måste förenklas så att eleverna förstår vad de svarar på och att använda mindre värdeladdade ord. Typ: ANMÅLA = Polisen.

Värdegrundsdiskussion utifrån elevenkäten.				
Har du under de senaste 6 mån på VUX blivit diskriminerad pga etnisk tillhörighet?	Elevönskemål: Likabehandling och att eleverna ej pratar hemspråk under skoltid	Vid nästa enkät. Låta eleverna skriva anonymt efter tillsatta åtgärder.	Carin, Jonny, Jens & Lasse.	I diskussionen efter enkäten framkom att incidenten gäller en person och utanför skoltid.
Har du de senaste 6 mån på VUX blivit diskriminerad pga religion eller annan trosuppfattning?	Elevönskemål: Öppet klimat Våga fråga "hur menar du"	Vid nästa enkät. Låta eleverna skriva anonymt efter tillsatta åtgärder.	Carin, Jonny, Jens & Lasse.	I diskussionen efter enkäten framkom att incidenten gäller en person.
Har du de senaste 6 mån på VUX upplevt att du eller någon annan har blivit kränkt?	Elevönskemål: Vi är marknadsanpassade i vårt bemötande.	Vid nästa enkät. Låta eleverna skriva anonymt efter tillsatta åtgärder.	Carin, Jonny, Jens & Lasse.	I diskussionen efter enkäten framkom att incidenten gäller en person.
Skulle du våga anmäla om du eller någon annan blivit utsatt för kränkning eller diskriminering?	Elevönskemål: Att man oroar sig för vad som händer om man anmäler, personalen tar reda på vem man går till om man inte vill gå till läraren.	Vid nästa enkät. Låta eleverna skriva anonymt efter tillsatta åtgärder.	Carin, Jonny, Jens & Lasse.	I diskussionen efter enkäten framkom att incidenten gäller fyra person. Vi anser att frågan är felformulerad: anmäla är det för laddat ord.

Finns det någon plats på VUX där du inte känner dig trygg?	Elevönskemål: Det händer saker i omklädningsrummet. Visa respekt.	Vid nästa enkät. Låta eleverna skriva anonymt efter tillsatta åtgärder.	Carin, Jonny, Jens & Lasse.	I diskussionen efter enkäten framkom att incidenten gäller en person.
--	---	---	-----------------------------	---

Lärarassistenter och barnskötare

Innehåll/beskrivning av åtgärd	Uppföljning	Utvärdering	Ansvarig	Slutsatser/samma nfattande redogörelse
<p>Värdegrundsvecka</p> <p>Inför veckan deltog en grupp elever i grovplanering av veckan och en annan grupp hade inläsning av temat. Under veckan pratade vi om diskrimineringsgrunderna och eleverna fick vara med och gestalta sina tankar på Vuxenutbildningens gemensamma vägg. En grupp planerade och utförde övningar om normer för en annan grupp elever. Eleverna reflekterade tillsammans och elevernas tankar samlades in</p>	<p>Genom gemensam reflektion i slutet av veckan. Observation av elevernas aktivitet och deltagande i övningar där ett aktivt ställningstagande och värdering krävdes av var och en.</p>	<p>Genom arbetet gestaltades hela skolans värdegrund, vilket ledde till spännande dialog. Samarbete mellan olika grupper gav nya tankar och ett breddat perspektiv. Eleverna fick tillfälle att reflektera över sina egna normer och eleverna gjorde demokrati</p>	Mia & Pia	<p>Genom arbetet breddades elevernas perspektiv och förståelse för varandra. Det är bra att synliggöra skolans arbete mot diskriminering & kränkande behandling kontinuerligt, därigenom skapas ett gemensamt demokratiarbete där alla inbjuds att delta. Spännande dialoger och möten mellan människor uppstod. Genom arbetet framkom att det vi tror andra ska tycka och tänka inte alltid stämmer, en nyfikenhet om varandras tankar</p>

				och en gemensam vi-känsla skapades
Vi ger relationsbyggande mycket tid, både mellan lärare-elev och mellan elev-elev. Team-skapande aktiviteter i början på utbildningen. Vi jobbar mycket i grupp och lärarna delar alltid upp i grupperna. Arbetet i klassrummet organiseras utifrån samarbete både fysiskt och digitalt. Vi arbetar på ett sätt så att alla får komma till tals.	Eleven presenterar i olika former Synliga tecken i klassrummet är ett inkluderande klimat	Ett bra klassrumsklimat både på plats och på nätet alla kan varandras namn, lyssnar på varandra och hjälper varandra	Mia & Pia	Goda relationer stödjer lärande Vi ser stor progression hos eleverna i ledarskap, aktivitet, språkutveckling, sociala förmågor samtidigt som kursens innehåll bearbetas och eleverna når goda resultat
Struktur och organisation av arbetet utifrån demokratiska värdering	I och genom undervisning tillsammans med elever	Beteende och bemötande under kursens gång mellan elever och mellan lärare - elev	Mia & Pia	Demokratiarbete - om, genom, för visar sig genom hur undervisningen organiseras. Leder till aktiva, ansvarstagande elever som lever värdegrunden

Bygg

Innehåll/beskrivning av åtgärd	Uppföljning	Utvärdering	Ansvarig	Slutsatser/samma nfattande redogörelse
--------------------------------	-------------	-------------	----------	--

<p>Värdegrundsvecka</p> <p>Vi har inte specifikt arbetat med värdegrundsvecka då våra elever är på APL månd-torsd, och bara inne på fredagar.</p> <p>Utan vi tar detta framförallt vid uppstart och låter det finnas som en röd tråd genom hela utbildningen.</p>	<p>Genom att vi träffas på fredagar så tas det upp om det hänt något på APL eller om det är vid något annat något hänt som bör lyftas till ytan och diskuteras.</p>	<p>Då det genom enkäten inte framkom att någon känt sig kränkt eller illa behandlad så vet jag inte vad vi kunde gjort annorlunda så att det kunnat förbättrats.</p>	<p>Eleverna och lärarna i samspel.</p>	<p>Det är svårt att i vår utbildning där eleverna är så mycket ute på APL att avsätta en vecka på kort varsel utan att jag tror att man får ta det vid uppstart och sedan låta det löpa som en röd tråd genom utbildningen är den metod som fungerar bäst på vår utbildning.</p>
---	---	--	--	--

VOM dagtid

Innehåll/beskrivning av åtgärd	Uppföljning	Utvärdering	Ansvarig	Slutsatser/samma närfattande redogörelse
<p>Värdegrundsveckor</p> <p>Vi jobbade med normer och värderingar kopplat till hälsobefrämjande arbetsplats, vård och omsorg 2 och psykologi. Vi använde oss av anvisat material på olika sätt.</p>	<p>Diskussion i de olika grupperna.</p> <p>Eleverna togs med ned till väggen och fick sätta upp bilder och ord samt satte upp blå pluppar.</p>	<p>I några av grupperna lyftes saker/ förtydligande av ord som förberedelse till enkäten.</p> <p>Lite material på väggen i Lejonet när vi var där på torsdagen.</p>	<p>Lärare i dagtids arbetslag</p>	<p>Vi planerar in i början av varje studieperiod så att årshjulet blir en naturlig del i undervisningen.</p>
<p>Genomförande av enkät i klassrummet med oss lärare som</p>	<p>Genomgång av enkätsvar i klassrummet.</p>	<p>Gemensam reflektion i arbetslaget efter att varje</p>	<p>Lärare i dagtids arbetslag</p>	<p>Genom att återkoppling sker så ökar deras förståelse</p>

stöd och hjälp för att kunna svar på frågor.		grupp fått återkoppling		samt ger möjlighet till ökat engagemang.
Gå igenom samt arbeta med den förenklade likabehandlingsplanen med eleverna vid nystart	Arbeta med den förenklade likabehandlingsplanen i början av varje ny studieperiod	Kontinuerligt i arbetslaget	Lärare i dagtids arbetslag	En ökad medvetenhet och trygghet hos eleverna.
Gå igenom trivselreglerna samt utarbeta grupp-gemensam policy vid varje ny studieperiod	Kontinuerligt i grupperna	Kontinuerligt i arbetslaget	Lärare i dagtids arbetslag	Ökad studiero och trygghet
Reflektionsgrupper med grupperna regelbundet varannan vecka har skett i en grupp under två studieperioder.	I nästa reflektions grupp	Eleverna blir delaktiga i sitt eget lärande och problem lyfts på ett naturligt sätt.	Lärarna i gruppen	Mål: Att ge alla grupper på dagtid möjlighet att vara delaktiga i en reflektionsgrupp.
Vi väljer olika grupper för att träna eleverna inför kommande arbetsliv.	Efter varje grupp- samarbete	Efter varje grupp- samarbete	Lärare i dagtids arbetslag samt elever	Samarbete tränar eleverna att möta och respektera varandras olikheter.
Vidareutveckla vår vuxen - vuxen kommunikation och relation lärare och elev	Lärar-reflektionsgruppen gång i månaden	Kontinuerligt i arbetslaget	Lärare i dagtids arbetslag	“Det vi gör, gör också våra elever”

VOM integrerad

Innehåll/beskrivning av åtgärd	Uppföljning	Utvärdering	Ansvarig	Slutsatser/samma nfattande redogörelse
värdegrundsvecka		BV o EL tycker "att det blev en intressant och givande diskussion" om mycket.	Birgitta	
<p>Gick igenom diskrimineringsgrunderna på lätt svenska i klasserna inför värdegrunds-veckan.</p> <p>De olika diskrimineringsgrunderna diskuterades var och en för sig, för att försäkra att innehållet blev förståeligt för alla.</p> <p>https://www.do.se/lattlast/vad-ar-diskriminering/sju-diskrimineringsgrunderna/</p>		<p>Eleverna uttryckte en förståelse.</p> <p>Gruppdiskussionen gav en fördjupad förståelse hos eleverna.</p>	Lisa, Mariann e	Budskapet gick fram, det var rätt att berätta på lätt svenska. Större chans för eleverna att ta in budskapet när det är förenklad svenska tillsammans med diskussion och förklaringar.
<p>Eva o Birgitta arbetade med följande:</p> <p>Presentation av de sju diskrimineringsgrunderna - "Allas lika värde" - de bilder som visades i biblioteket.</p>	<p>21/10:</p> <p>Visade vår presentation en gång till om de sju diskrimineringsgrunderna repetition och samtalade om dem.</p>		Eva o Birgitta	

<p>Samarbete mellan specialpedagogik och svenska fokuserade på diskrimineringsgrund en angående funktionshindrade.</p> <p>1. Hur är tillgängligheten för den offentliga konsten i centrala U- a? Promenad utifrån detta med tillhörande frågor. Likaså besök inklusive guidad visning på Bohusläns museum ur samma synvinkel?</p> <p>2. Film, you-tube klipp, TV- inslag, artiklar om diskriminering och arbete av och med funktionsnedsatta - både positiva och negativa. Kontraster mellan Sv och Frankrike.</p>	<p>Sedan fallet "rektor Hamid" - passade eftersom flera diskrimineringsgrunder bröts mot där.</p> <p>Vi tänker också ha ett "prov" i vecka 45 på detta - klurar lite på frågeställningarna.</p> <p>From 25/11 kommer klasserna att följa Lars Lerins nya programserie - de avsnitt som handlar om hans "lärjungar".</p>			
<p>Grupparbeten</p> <p>Eleverna gör grupparbete i, av lärare, sammansatta basgrupper. Detta dels för att öva på att samarbeta med andra och på så sätt förberedas inför arbetslivet och dels för att lära känna alla sina studiekamrater.</p>	<p>Enskilda studiesamtal med eleverna, där de var och en får chansen att berätta om hur det går i basgruppen.</p>	<p>Alla trivs inte i sina grupper - någon vill hellre vara med sina kompisar, andra vill inte byta sin grupp. De flesta är nöjda.</p>	<p>Lisa och Birgitta samt Marianne och Eva.</p>	<p>Kan bli en del av diskriminering - att vi tvingas jobba ihop även om vi inte vill.</p> <p>Känslan av att lärare inte lyssnar på elevernas önskemål - maktmissbruk?</p> <p>Slutsatsen är att vi får jobba vidare med grupp-</p>

				konstellationerna och tydligt motivera våra beslut för att undvika både diskriminering, kränkning och maktmissbruk.
<p>Klassrumsregler</p> <p>Båda klasserna har klassrumsregler. Dessa regler har respektive klass upprättat tillsammans med lärare.</p>	<p>Följer upp klassrumsreglerna med jämna mellanrum.</p> <p>Behövs den revideras?</p>	<p>Klassrumsreglerna sitter uppsatta i klassrummet och vi kan hänvisa till detta vid frågetecken och dispyter då eleverna själva har gjort det.</p>	<p>Lisa och Mariann e</p>	<p>Klassrumsreglerna behöver följas upp och ev revideras för att hållas levande.</p> <p>Då eleverna själva har bidragit till reglerna är det lättare att hänvisa till dessa och även lättare för de flesta eleverna att följa de gemensamma reglerna.</p> <p>En gemensam bas är bra grund att stå på.</p>
<p>Mentorssamtal</p> <p>Eleverna erbjuds individuella studie-/mentorssamtal. Alla elever får möjlighet att tala i enrum med lärare.</p>	<p>Regelbundna samtal med uppföljning av de frågetecken och oroligheter som ev dyker upp.</p>	<p>Pågående...</p> <p>Vart samtal utvärderas av berörda lärare/ elever i anslutning till samtalet.</p>	<p>Lisa, Mariann e, Eva och Birgitta</p>	<p>Med regelbundna samtal kan vi i tidigt skede identifiera eventuella problem och angripa detta snarast möjligt.</p>
<p>Fältstudier och fältstudieinformation</p> <p>Eleverna får tydliga instruktioner och information om vad som gäller i en fältstudiesituation.</p>	<p>Uppföljning sker i samband med att eleverna ska gå ut i fältstudier v. 51.</p>	<p>Efter elevernas fältstudier utvärderas informationen av både lärare och elever.</p> <p>Utvärderingsdokument till</p>	<p>Lisette (Lisa och Mariann e)</p>	<p>Med tidig och tydlig information till eleverna vet de vad som förväntas av dem i förväg. På så sätt blir det inga konstigheter, frågetecken eller obehagliga överraskningar för</p>

		eleverna, samtal mellan lärarna.		<p>eleverna när de väl kommer ut på fältstudier/APL.</p> <p>Eleverna får en chans att se vad jobbet innebär på riktigt.</p> <p>De elever som ev. känner att de inte klarar av jobbet i sin helhet, kommer heller inte att behöva läsa 3 år innan de kommer till denna insikt.</p>
<p>Avvikelse rapport Information till elever att den finns i samband med APL/ fältstudier.</p>	Diskussion i lärarlaget	Diskussion i lärarlaget	<p>Lisette (skola- Lisa och Mariann e samt verksam heter- chef/ handled are)</p>	<p>Med vetskapen om att det finns avvikelserapport med möjlighet för både skola och verksamhet att fylla i, kan eleverna känna sig trygga i att man följer upp eventuella avvikelser för förbättring.</p>
<p>Centralt innehåll Vi använder frågorna och diskussionsunderlaget i "planen mot diskriminering och kränkande behandling" i de olika kurserna. Klassrumsdiskussioner.</p>	Diskussion i lärarlaget under A-lagsmöte.	Utvärdering i lärarlaget efter avslutade kurser.	<p>Lisa och Mariann e, Birgitta och Eva</p>	<p>Inom vård- och omsorg har vi kurser med centralt innehåll och kunskapskrav som relaterar till innehållet i "planen mot diskriminering och kränkande behandling".</p> <p>Vi har därför möjlighet att inom ramen för</p>

Inlämningsuppgifter som är kopplade till relevant kurs och del i "planen mot diskriminering och kränkande behandling"				<p>kurserna diskutera de sju diskrimineringsgrunderna vid flera olika tillfällen.</p> <p>Ex. humanistisk människosyn; alla har samma värde och ska behandlas lika oavsett kön, etnicitet, funktionsnedsättning, ålder, religion, könsöverskridande identitet och sexuell läggning.</p> <p>Planen integreras i kurserna.</p>
---	--	--	--	---

VOM distans/äldreomsorgslyftet

Innehåll/beskrivning av åtgärd	Uppföljning	Utvärdering	Ansvarig	Slutsatser/sammafattande redogörelse
<p>Värdegrundsvecka</p> <p>Eleverna fick se på film</p> <p>Filmen heter "koll på jobbet"</p>	Diskuterade filmen i helklass	Bra respons från eleverna	Pauline, Lillemor, Linda G, Maria G	Bra diskussioner med eleverna.

5.7.1 Utvärdering av FÖREGÅENDE LÅSÅRS mål och åtgärder/aktiviteter

Rektorsområdet har förändrats från att innehålla gymnasial vuxenutbildning och två YH-utbildningar, till att nu bestå av gymnasiala yrkesutbildningar. Uppföljningen är därför baserad på tidigare rektorsområde.

Mål	Åtgärd/aktivitet	Har genomförts/	Utvärdering Har målet uppnåtts?	Om målet ej nåtts - kvarstår behovet? Beskriv i så fall	Om åtgärden/aktiviteten ej genomförts – finns behov att genomföra den

				kommande åtgärder/ aktiviteter	kommande läsår?
Få elever att lyssna vid tillsägelser	Diskutera hur vi kommunicerar med varandra	X	A		
Tydliga instruktioner	Lyfta ordningsreglerna	X	B		
Ordning i pentryt	Påminna i alla grupper att vara och en får hålla ordning efter sig	X	C		
Tydlighet på Särcentrum	Förslag på att sätta upp bilder på vilka som arbetar där	X	D		
Allas lika värde	Informera våra elever om de förväntningar arbetslivet har på dem när de börjar arbeta.	X	E		

Exempel på genomförda aktiviteter

- A. Gemensamt formulerat tydliga ordningsregler
 - Samtal kring respekt för varandra och god ton oavsett åsikter
 - Det talas bara svenska på lektionerna
 - En kurs som handlar om kommunikation
 - Tydliga strukturer i klassrummet
 - Eventuella individuella samtal för att öka insikten om det egna beteendet
- B. Eleverna är delaktiga i att skapa klassrumsregler
 - Skapar tydliga instruktioner om bland annat deadlines
 - Diskuterar regler kring omklädning, rökning och om att passa tider
 - Trycker på vikten av att höra av sig m man inte kommer
 - Lyft mobilreglerna
 - Diskussioner kring hur man smidigast ansluter när man är sen
- C. Påminner om detta i samband med att uppföljning av ordningsreglerna
 - Alla nya grupper informeras
 - Utarbetade städ- och rensningsrutiner
- D. Besökt SC
 - Haft Helena o Anneli i klassrummet
 - Uppmanar eleverna att gå dit när de har självstudier
- E. Genomgående tema i utbildningen

Diskuterar HBTQ, genusperspektiv och mångfald
 Diskussionerna sker kontinuerligt
 Extra mycket inför APL
 Information från arbetslivet

5.7.2 Mål och åtgärder/aktiviteter INNEVARANDE läsår

Mekaniker

Svarsfrekvens 21/25. Svaren är överlag positiva (en elev som avvek men det framkom att detta inte skett under skoltid). Det avvikande som framkom var att fyra elever inte skulle våga anmäla om de blir utsatta eller ser att någon som blir utsatt.

Mål	Åtgärd/ aktivitet	Ansvarig	Hur ska åtgärden/ aktiviteten genomföras och följas upp?	Hur ska åtgärden/ aktiviteten utvärderas?
Att alla elever ska vågar berätta om de upplever sig eller att andra blir kränkta	Vi tar upp detta, diskuterar och arbetar med detta under lektionstid. Erbjuder oss att närvara om de vill prata med någon om detta. Att de kan kontakta rektor om de känner att de inte kan prata med lärarna.	Jens, Jonny, Lasse och Carin	Jobbar med en problematiserad text och diskuterar utifrån denna. Låta eleverna reflektera. Gå igenom resultaten på enkäten och diskutera.	Vi låter eleverna skriva om hur de upplever situationen anonymt efter att vi har arbetat med detta.
Eleverna ska prata svenska som en del i utbildningen för att undvika kränkningar	Vi tar upp detta igen och diskuterar om att det gäller i alla skolans lokaler.	Jens, Jonny, Lasse och Carin	Jobbar med en liknande situation ur en film. Låta eleverna reflektera.	Eleverna får skriva anonymt om de upplever att situationen har förändrats efter åtgärderna.

Har alla förstått frågorna?	Förändra ordvalet i enkäten, förändra frågorna. Vi gick igenom alla "svåra" ord i enkäten innan de svarade på enkäten.	De som skapar blanketten.	Titta på språket i enkäten.	Utvärdera språket efter att ny enkät är gjord.
-----------------------------	---	---------------------------	-----------------------------	--

Bygg

Vi har fått en hög svarsfrekvens 11 av 15 elever. Svaren är överlag positiva då ingen känner sig kränkt oavsett frågeställning. Det vi ser är att andelen som vågar anmäla om de ser något är för hög då 4 av 11 svarar att de inte vågar anmäla. Vi tror att det beror på att vi har en hög vuxennärvaro hela dagen samt att vi säger ifrån så fort vi misstänker något.

Mål	Åtgärd/ aktivitet	Ansvarig	Hur ska åtgärden/ aktiviteten genomföras och följas upp?	Hur ska åtgärden/ aktiviteten utvärderas?
Att alla elever ska våga berätta om de upplever sig kränkta, att alla elever ska känna sig trygga i att våga söka hjälp hos en personal på skolan	Jobba vidare med tryggheten inom utbildningen i ämnena, samt informera vikten av att våga anmäla, samt söka upp en lärare/ personal eller rektor som eleven känner sig trygg med, att våga tala med, och få rätt hjälp i ärendet Skapa förtroende och trygghet genom	Emilie, BG, Fredrik	Temabaserad undervisning inom ämnet, sätta det i perspektiv i olika sammanhang i undervisningen, samt låta eleverna arbeta vidare med hur man ska agera, vad kan man göra, elevernas rättigheter, personalens skyldigheter etc låta elever	Uppföljning, utvärdering, och återkoppling, genom tidigare svar på enkät. har det blivit någon förbättring? eller förändring kring problemet? hur känner/ tänker eleverna nu? Hur kan vi pedagoger jobba vidare?

	hög personalnärvaro		Diskutera och reflektera Genom att vara närvarande under hela skoldagen så att vi skapar förtroende hos eleverna	
Att fler elever ska svara på enkäten	Få längre tid så att alla hinner med samt att informera så att alla förstår att det är viktigt att alla är delaktiga och att det är för deras skull vi arbetar med detta.	Emelie, Fredrik, B- G	När elever som är ute på APL, kommer in på skolan tex fredagar, eller maila i gappmailen eller lägga som uppgift i Classroom, nämna trycka på vikten av att svara på enkäten.	Uppföljning genom samtal med eleverna och se så att de förstår meningsfullheten med detta.
Att alla elever ska förstå innehållet i enkäten	Förklara frågorna, samt svåra ord, skriva och förklara med synonymer på tavlan så språkförbistring undviks	Emilie, BG och Fredrik	Förklara frågorna, samt svåra ord, skriva och förklara med synonymer på tavlan så språkförbistring undviks	Uppföljning genom samtal med eleverna och se så att de förstår meningsfullheten med detta.

VOM Distans

Äldreomsorgslyftet (12 av 17 svarat), hade fler svarsfrekvens än "distansen som hade 11. Frågorna upplevdes av båda grupperna som icke inriktade till rätt utbildning. Distansens elever hade ingen hög svarsfrekvens, troligtvis för att de studerar på distans och inte i klassrum. De flesta av eleverna känner sig trygga på skolan utifrån de svar de

gett. En elev i gruppen Äldreomsorglyftet kände sig kränkt, kan ha misstolkat frågan och svarar på en högre nivå, alltså inte på den nivån vi vill rikta enkäten mot. utan mer i samhället att hen känner sig kränkt och särbehandlad vilket skapar otrygghet. Svaren visar ett behov av att det behövs lyftas upp med eleverna. vem/vart och hur de ska vända sig för att anmäla sig kränkta/otrygga.

Mål	Åtgärd/ aktivitet	Ansvarig	Hur ska åtgärden/ aktiviteten genomföras och följas upp?	Hur ska åtgärden/ aktiviteten utvärderas?
Att fler elever ska svara på enkäten som läser på distans	Skapa ett rum "enkättrum" på edwise öppen under några dagar.	Pauline Maria G Linda G Lillemor	Genom att vi har koll på vilka som inte svarat	Se om svarsfrekvensen ökat.
Att alla elever ska våga berätta om de upplever sig eller att andra blir kränkta	Distans/äldreomsorgslyftet: Informera oftare om likabehandlingsplanen och hur/vem man anmäler till. Även låta eleverna arbeta aktivt med exempelvis frågeställningen: Vad innebär likabehandling för mig?	Distans/äldreomsorgslyftet: Pauline, Lillemor, Linda G, Maria G.	Distans/äldreomsorgslyftet: I klassrum och via edwise	Distans/äldreomsorgslyftet: kontinuerligt
Att alla elever ska förstå innehållet i enkäten Distans/Äldreomsorgslyftet	Distans/äldreomsorgslyftet: Frågor riktade till specifik utbildning	Pauline, Maria G, Lillemor, Linda G	Genom nästa utvärdering	Nästa svarsfrekvens.

VOM integrerad

Av 26 elever besvarades enkäten av 25 elever (96% av eleverna)

Ingen elev känner att de har blivit diskriminerade eller kränkta utifrån någon av diskrimineringsgrunderna de senaste 6 månaderna på Vuxenutbildningen.

Enkäten visar att 20% (dvs 5 personer) inte skulle våga att anmäla om de eller någon annan utsätts för kränkning, något vi ser allvarligt på och arbetar vidare med.

2 elever (8%) uttrycker att det finns en plats där de inte känt sig trygga, men svaren visar på att ingen av dem har förstått frågan.

Mål	Åtgärd/ aktivitet	Ansvarig	Hur ska åtgärden/ aktiviteten genomföras och följas upp?	Hur ska åtgärden/ aktiviteten utvärderas?
att alla elever ska våga berätta om de upplever sig eller att andra blir kränkta	<p>Informera om planen och var den finns och hur man anmäler.</p> <p>Informera att man även kan anmäla via lärare eller direkt till rektor.</p> <p>Vad kan anmälas? Information om att betyg inte påverkas pga anmälan mot lärare.</p>	Lärare Marianne, Lisa, Birgitta, Eva	<p>Genomgång av enkätsvar i klassrummen. vecka 40</p> <p>Enskilda samtal v 43</p> <p>Bikupe- och klassrumsdiskussion om VAD/VARFÖR man eventuellt inte vågar anmäla.</p> <p>Försöka "spräcka hål" på fördomarna och visa på att det alltid finns en vinst i att anmäla kränkningar och att personen i fråga känner sig trygg med att anmäla och inte få efterdyningar</p>	<p>Elevdiskussion. 13-14/10 gjorts av Marianne, Birgitta och Lisa</p> <p>Eva gör 21/10 utifrån "Rektor Hamid".</p> <p>Repetera klassrumsdiskussionen om "varför tror ni att man inte vågar anmäla?" med efterföljande undersökning i klassrumsmiljö där eleverna anonymt får svara på om de i dagsläget skulle våga anmäla en kränkning.</p>

			efter en ev. anmälan.	
Att alla elever ska förstå innehållet i enkäten		Svensklärare Eva och Birgitta Går genom enkäten med avsikt på betydelsen av frågorna.		

VOM Dagtid

53 svar av 54 elever svarade på enkäten (98% svarsfrekvens).

- Ingen känner sig diskriminerad pga kön, könsöverskridande identitet, funktionsnedsättning, ålder.
- Elever har känt sig kränkta etnisk tillhörighet 2 elever (3 %) sexuell läggning, 1 elev (1,8%) religion 1 elev (1,8%).
- Elever har upplevt att man själv eller någon annan blivit kränkt, 5 elever (9%) samt 9 elever (17%) som inte vågar anmäla kränkning och/ eller diskriminering.
- Det finns några elever som inte känner sig trygga, 3 elever (5,5%)

Mål	Åtgärd/ aktivitet	Ansvarig	Hur ska åtgärden/ aktiviteten genomföras och följas upp?	Hur ska åtgärden/ aktiviteten utvärderas?
Att alla elever ska våga berätta om de upplever sig eller att andra blir kränkta	Visa eleverna var de går in och anmäler via hemsidan Reflektionsmötesforum	Sofia, Inger, Ann-Christine, Rajka och Linda, Mia	I klassrummet visas hemsidan och vägen till hur elever anmäler.	Nästa enkät

			Arbeta med relationen till eleverna och bland oss lärare. En öppenhet mellan oss som gör att vi kan medla mellan elev-lärare om problemet ligger där	
Att alla elever ska förstå innehållet i enkäten.	Anpassa ordvalet till elevgrupper	De som utformar enkäten. Sofia, Inger, Ann-Christine, Rajka och Linda, Mia.	Använda ord som förstår från början. Göra en ordlista som eleverna kan ha med när de gör enkäten. Gå igenom och förtydliga orden som ingår.	Nästa enkät

Barnskötare och elevassistenter

Enkäten besvarades av 36 elever (81% av eleverna). Ingen elev känner att de har blivit diskriminerade eller kränkta utifrån någon av diskrimineringsgrunderna de senaste 6 månaderna på Vuxenutbildningen. Enkäten visar att 11 % inte skulle våga att anmäla om de eller någon annan utsätts för kränkning, något vi ser allvarligt på och arbetar vidare med.

Mål	Åtgärd/ aktivitet	Ansvarig	Hur ska åtgärden/ aktiviteten genomföras och följas upp?	Hur ska åtgärden/ aktiviteten utvärderas?
-----	-------------------	----------	--	---

Att alla elever ska våga berätta om de upplever sig eller att andra blir kränkta	Vi lyfter frågan om kränkning och diskriminering kontinuerligt under utbildningen.	Pia & Mia	Vi arbetar med orden ur läroplanernas värdegrund under flera lektioner där samtal skapas och normer synliggörs. Innehållet i flera kurser berör värdegrund och lagstiftning inom området.	Muntligt och genom gestaltning med eleverna i grupper. Elevdialog och presentation
	Eleverna svarar på enkäter om diskrimineringsgrunder, trygghet och studiero samt utvärderar löpande utbildningen,	Pia & Mia	Vi går också igenom enkätsvar och pratar med eleverna om resultatet.	Enkätsvar analyseras
	Vid terminsstart ger vi alla elever information om rutiner kring och hur och till vem de kan anmäla kränkningar på Vuxenutbildningen	Pia & Mia	Vid start av utbildning pratar vi om skolans arbete mot kränkande behandling och om hur elever kan anmäla till lärare och rektor. Vi uppmuntrar elever att komma till oss och erbjuder dem att boka individuellt möte vid behov. Vi ber dem också att kontakta rektor om de känner att de inte kan prata med oss lärare.	Vi stämmer av på inskrivning att information har nått alla. Vi stämmer av i A-laget,

	Vi har individuella samtal och pratar då om trygghet och studiero på Vux. Individuella samtal kan lätt bokas via mejl vid behov.	Mia & Pia	Vi visar också på vår hemsida var eleverna hittar information om skolans arbete och hur de kan anmäla genom hemsidan. Vi lägger också in informationen på Classroom. Vid våra individuella samtal har vi trivsel på Vux som en stående punkt. Vi är tillgängliga och stöttar i situationer mellan elever	Muntligt med eleverna. Dialog i Arbetslag om eventuella åtgärder
--	--	-----------	---	--

6. Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

6.1 Förhållningssätt

Uddevalla kommun som utbildningsanordnare accepterar inte någon form av trakasserier eller sexuella trakasserier. Alla barn och elever har rätt att mötas med öppenhet, respekt och professionalitet och vistas i en miljö som är fri från trakasserier.

Riktlinjerna är ett stöd till chefer och medarbetare och den ska tydliggöra de olika personernas ansvar. Alla chefer och medarbetare ska känna till innehållet i dessa riktlinjer.

6.2 Syfte

Inom barn och utbildningsförvaltningens verksamheter ska

- ett förebyggande och främjande arbete planeras, organiseras, genomförs och följas upp
- det finnas rutiner som gör det möjligt att på ett tidigt stadium fånga upp signaler om trakasserier och sexuella trakasserier
- om trakasserier eller sexuella trakasserier upplevs, de utredas snabbt och på ett respektfullt sätt, och eventuella åtgärder ska vidtas omgående för att få situationen att upphöra

6.3 Vad menas med trakasserier och sexuella trakasserier?

Diskrimineringslagen definierar vad trakasserier och sexuella trakasserier innebär, nämligen följande:

Trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet

6.4 Förebyggande åtgärder

Följande generella åtgärder är viktiga för att förebygga trakasserier och sexuella trakasserier:

- Informera och utbilda personal i hur man förebygger, identifierar och hanterar fall av trakasserier och sexuella trakasserier. Chefer har ett särskilt ansvar att förebygga.
- Alla medarbetare på enheten ska involveras i arbetet samt barn/elever (samverkansskyldighet)
- Riktlinjerna ska regelbundet följas upp och utvärderas.
- Chefen ansvarar för att nyanställda informeras om riktlinjernas innehåll

6.5 Ansvar

Rektors ansvar

- Rektor har det yttersta ansvaret för att informera elever och medarbetare att trakasserier och sexuella trakasserier inte accepteras.
- Arbetsmiljölagen omfattar den som genomgår utbildning. Rektor har ansvaret för arbetsmiljön och har fått arbetsmiljöuppgifter tilldelade sig i det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- Det är enligt diskrimineringslagen utbildningsanordnaren som har ansvar för att barn och elever inte diskrimineras i sina verksamheter. Diskrimineringslagen beskriver även att utbildningsanordnare ska arbeta för att främja lika rättigheter och möjligheter för barn, elever och studenter, så kallade aktiva åtgärder. Utbildningsanordnare har även ett ansvar att förebygga och förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.
- Rektor har ansvar att upprätta plan mot kränkande behandling, att säkerställa att rutiner finns på enheten och dokumentera arbetet i enlighet med diskrimineringslagen. Rektor har även ett ansvar att se till att planer och rutiner följs, analysera, vidta åtgärder och följa upp.
- När rektor får en anmälan från personal, elev eller annan att händelse inträffat, där elev upplever sig trakasserad/sexuellt trakasserad, ska en anmälan omgående ske till huvudmannen. Utredningen behöver inte vara klar innan anmälan sker. Blankett finns på Inblicken.

- Rektor har ett ansvar att se till att utredningen genomförs sakligt och noggrant och så långt det är möjligt ger en god bild av vad som inträffat. Utredning ska inte genomföras av någon som är direkt berörd av händelsen.
- Rektor har ett ansvar att se till att åtgärder vidtas för att förhindra att liknande händelser inträffar igen.
- Rektor har ett ansvar att se till att elevhälsan samt eventuellt andra aktörer medverkar för råd och stöd när så behövs. Om det är personal som utpekas som den som utsatt barnet/eleven ska kontakt tas med kommunens HR-avdelning för konsultation.
- Rektor har ett ansvar att se till att berörd elev informeras om enhetens arbete och vilka åtgärder som vidtas samt hur uppföljning ska ske.
- Rektor har ett ansvar att se till att dokumentation av händelsen, utredningen, anmälningar samt åtgärder sker på ett korrekt sätt.

Medarbetarnas ansvar

- Ingen medarbetare får utsätta barn och elever för trakasserier eller sexuella trakasserier.
- Alla anställda har ett ansvar att påtala arbetsmiljöbrister till sin chef och bidra till att upprätthålla en miljö fri från trakasserier och sexuella trakasserier.

Om medarbetare får kännedom om att elever upplever trakasserier eller sexuella trakasserier ska följande åtgärder vidtas:

- Anmäl till rektor att du fått kännedom om händelsen. Blanketter för detta finns på Inblicken. Anmälan ska ske omgående och utredningen behöver inte vara klar.
- Dokumentera händelsen så noggrant som möjligt.
- Rektor informerar om vem som är ansvarig att utreda, såvida det inte finns antagna rutiner för detta.

7. Upptäcka, anmäla, utreda, vidta åtgärder och följa upp

7.1 Dessa rutiner har enheten för att upptäcka kränkningar, diskriminering och trakasserier

Vid kursintroduktion presenteras planen. Vid uppföljningsamtal mellan lärare och elev finns alltid frågan om trivsel och trygghet med. Samtliga elevråd har med trivsel och trygghet som en punkt vid sina möten och de halvårsvisa brukarundersökningarna har alltid med dessa frågor och svaren redovisas och analyseras områdesvis. Lärarna ansvarar för att samtliga elever involveras och är delaktiga när det gäller olika typer av grupparbeten och att vara observanta på vad som händer i klassrummet. Lärarna uppmanar eleverna att använda svenska språket att kommunicera med för att undvika oro och ryktesspridning. Att använda sig av studiehandledare i kritiska situationer och samtal är ett annat sätt att närma sig frågorna.

7.2 Dessa rutiner har enheten för att anmäla

Vuxenutbildningen har skriftliga rutiner om vad som ska göras och vem som gör vad, om någon form av diskriminering eller kränkning sker. Den skriftliga rutinen utgår från kommunens övergripande policy samt aktuell lagstiftning.

Rutinen finns tillgänglig för samtlig personal på Inblicken under, * min förvaltning * rutiner för personal *kränkning. I rutinen finns det länkar till kränkingsanmälan via verktyget ”Prorenata”

7.2.1 Vad gör jag som elev om jag upplever/upptäcker diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och vill anmäla det?

I likabehandlingsplanen för Vuxenutbildningen står beskrivet vad elev skall göra om den på något sätt känner sig illa behandlad, kränkt eller diskriminerad. Eleven skall omedelbart ta kontakt med någon ur personalen som i sin tur kontaktar rektor.

<https://www.uddevalla.se/utbildning-och-barnomsorg/vuxenutbildning/om-oss/vardegrund-pa-vux.html>

7.2.2 Vad gör jag som elev, förälder eller anhörig om jag upplever/upptäcker diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och vill anmäla det?

I likabehandlingsplanen för Vuxenutbildningen står beskrivet vad elev skall göra om den på något sätt känner sig illa behandlad, kränkt eller diskriminerad. Eleven skall omedelbart ta kontakt med någon ur personalen som i sin tur kontaktar rektor.

<https://www.uddevalla.se/utbildning-och-barnomsorg/vuxenutbildning/om-oss/vardegrund-pa-vux.html>

7.2.3 Så här anmäler personalen kränkning/diskriminering till rektor/förskolechef

En anmälan ska fyllas i:

https://journal.prorenata.se/contactform/uddevalla-kom/formular_anmalan_till_huvudman_vid_krankning/

Rektor vidtar och följer upp åtgärder för att händelsen inte skall upprepas.

- För det som inte kan åtgärdas omedelbart skall det dokumenteras i en handlingsplan.
- Brister som ej kan åtgärdas inom enhetens ekonomiska ram skall skriftligen rapporteras till VC
- Rektor informerar på APT under punkten arbetsmiljö
- Rektor kontrollerar genomförda åtgärder

7.2.4 Så här anmäler rektor/förskolechef utredning om kränkning/diskriminering till huvudmannen

Se ovan

7.3 Dessa rutiner har verksamheten för att utreda

Se ovanstående rutin. Rektor utreder omgående samt dokumenterar i Prorenata och vidtar eventuella åtgärder. Rektor ansvarar också för att följa upp ärendet samt rapportera till VC och till förvaltningen.

7.4 Åtgärda och sätta stopp för kränkningarna och trakasserierna (när de inträffat)

Syftet med de åtgärder som genomförs på såväl kort som lång sikt är att kränkningarna eller trakasserierna ska upphöra. Vilka åtgärder verksamheten genomför i ett specifikt fall beror på vad utredningen i just det fallet visar.

7.4.1 Så här arbetar enheten med att bedöma vilka åtgärder som behövs:

För att bedöma vilka omedelbara åtgärder som behöver göras skaffar sig rektor ett underlag för beslut i samtal med lärare och elev och tar skyndsamt beslut om detta. För långsiktiga åtgärder tas ärendet upp i gruppen och på APT. Vid behov läggs åtgärden också till i planen för uppföljning. Vid allvarliga incidenter följs följande rutin:

Rektor:

- kallar inblandade studerande till omedelbart möte
- kallar på en bisittande rektor vid mötet
- hämtar personlarm på expeditionen
- gör ett underlag för avstängning enligt Skollagens 5 kapitel som innehåller bestämmelser om trygghet och studiero. 5 kap, 17 § sägs att i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare får huvudmannen besluta att helt eller delvis stänga av en elev om:
 - Eleven med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid bedömningen av elevens måluppfyllelse och kunskaper
 - Eleven stör eller hindrar utbildningens bedrivande
 - Eleven utsätter någon annan elev eller av utbildningen berörd person för kränkande behandling eller
 - Elevens uppförande på annat sätt inverkar negativt på övriga elevers trygghet och studiero.

7.4.2 Så här arbetar enheten med dokumentation av åtgärderna:

Den person som får kännedom om att en studerande blivit utsatt för en kränkning är behjälplig med att fylla i det digitala formuläret i systemet Prorenata:

Att tänka på vid anmälan i formuläret

- Vissa uppgifter måste man tyvärr ange två gånger. Det beror på hanteringen inne i Prorenata.

- Formulären består av två delar, där anmälaren fyller i den övre delen ner till där det står ”Fylls i av rektor”
- I fältet Personnummer på berörd person måste man antingen fylla i fullständigt personnummer eller lämna fältet helt tomt. Det går inte att bara fylla i födelsedata
- Formuläret hanteras av administration och rektor

VUX rektor påbörjar en utredning och vidtar de åtgärder som behövs för att förhindra kränkningar i framtiden. Utredningen och åtgärder skall dokumenteras skriftligt i det digitala formuläret.

https://journal.prorenata.se/contactform/uddevallakom/formular_utredning_vid_krankande_beh/

Rektor informerar VC muntlig om ärendet och lägger en anteckning under berörd studerande i Tieto, under elevanteckning.

7.4.3 Så här arbetar enheten med uppföljning av åtgärderna:

Se ovan.

7.4.4 Så här arbetar enheten med utvärdering av åtgärderna:

Se ovan

8. Klagomålshantering samt tillsyn över att bestämmelserna följs

Om du är missnöjd över hur verksamheten hanterat ett ärende om kränkning eller diskriminering ska du i första hand vända dig till rektorn/förskolechefen. Om du inte är nöjd med rektors åtgärder kan du vända dig till verksamhetschefen. Ytterligare information om detta återfinns på kommunens hemsida.

<https://www.uddevalla.se/utbildning-och-barnomsorg/vuxenutbildning/studerande/tyck-till-om-var-verksamhet.html>

Om du ändå inte är nöjd med hanteringen kan du vända dig till Barn- och elevombudet (BEO). De har tillsyn över att bestämmelserna i skollagen följs. Diskrimineringsombudsmannen har tillsyn över att bestämmelserna i diskrimineringslagen följs. Diskrimineringsombudsmannen har tillsyn över att bestämmelserna i diskrimineringslagen följs.

Kontaktuppgifter:

Rektor: Christina Almqvist 0522-69 58 85

Verksamhetschef: Björn Wärmberg, 0522-69 75 21

Barn och elevombudet (BEO)

E-post: beo@skolinspektionen.se

Telefon: 08-586 080 00

- BEO informerar om lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling och ger råd om hur lagen skall användas.
- BEO hjälper barn och elever tillrätta så att de kommer till rätt ombudsman i de fall ombudet själv inte kan ta hand om ärendet.
- BEO följer upp ärendet.
- BEO företräder barnet eller eleven i domstol i en skadeståndstvist.

Skolinspektionen

E-post: skolinspektionen@skolinspektionen.se

Telefon: 08-586 080 00

Diskrimineringsombudsmannen

Box 3686

103 59 Stockholm

e-post: do@do.se

Telefon: 08-120 20 700

Diskrimineringsombudsmannen (DO) är en statlig myndighet som arbetar mot diskriminering och för allas lika rättigheter och möjligheter. Det gör myndigheten främst genom att se till att diskrimineringslagen följs.

Målet för arbetet är ett samhälle där människors lika rättigheter och möjligheter respekteras – oavsett kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.